

Prof. Dr. MEHMET TEZCAN

Kişisel Bilgiler

E-posta: tezcanmehmet@uludag.edu.tr

Web: <https://avesis.uludag.edu.tr/tezcanmehmet>

Posta Adresi: Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, Görükle Kampüsü, Nilüfer - Bursa

Uluslararası Araştırmacı ID'leri

ScholarID: yMngPMkAAAAJ

ORCID: 0000-0001-9243-6773

Publons / Web Of Science ResearcherID: B-2104-2019

Yoksis Araştırmacı ID: 10365

Eğitim Bilgileri

Doktora, Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye 1991 - 1996

Yüksek Lisans, Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye 1988 - 1990

Lisans, Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Türkiye 1978 - 1982

Yabancı Diller

İngilizce, B2 Orta Üstü

Yaptığı Tezler

Doktora, Kuşanlar tarihi (Yüeh-chih`lardan Kuşan`lara), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, 1996

Yüksek Lisans, Eski Türk'lerde damga, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, 1990

Araştırma Alanları

Genel Türk Tarihi

Akademik Unvanlar / Görevler

Prof. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ, TARİH, 2016 - Devam Ediyor

Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, 2008 - 2016

Yrd. Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, 2003 - 2008

Yrd. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, Türkçe Ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, 1996 - 2003

Araştırma Görevlisi, Atatürk Üniversitesi, Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, 1984 - 1996

Akademik İdari Deneyim

Verdiği Dersler

Doktora

Türk-İran İlişkileri Tarihi (Eskiçağ ve Ortaçağ Dönemleri), Doktora, 2022 - 2023

Türk Kültür Tarihinin Kaynakları, Doktora, 2022 - 2023

Yüksek Lisans

İpek Yolu Tarihi, Yüksek Lisans, 2022 - 2023

Türkistan Tarihi, Yüksek Lisans, 2022 - 2023

Genel Türk ve Türk Dünyası Tarihi, Yüksek Lisans, 2022 - 2023

Orta Asya Türk Tarihinin Kaynakları, Yüksek Lisans, 2022 - 2023

Lisans

Kültür Tarihi (Din, Bilim, Eğitim, İletişim), Lisans, 2022 - 2023

Rusya Tarihi, Lisans, 2022 - 2023

Selçuklu Medeniyeti Tarihi, Lisans, 2022 - 2023

Türk Tarihi ve Kültürü, Lisans, 2022 - 2023

Türk Tarihi ve Kültürü, Lisans, 2022 - 2023

Türk Tarihi ve Kültürü, Lisans, 2022 - 2023

Kültür Tarihi (Din, Bilim, Eğitim, İletişim), Lisans, 2022 - 2023

Uzak Doğu Tarihi, Lisans, 2022 - 2023

Uzak Doğu Tarihi, Lisans, 2022 - 2023

Selçuklu ve Anadolu Selçuklu Tarihi, Lisans, 2022 - 2023

Türk Kültür Tarihi, Lisans, 2022 - 2023

Orta Asya Tarihi (Eskiçağ-Ortaçağ), Lisans, 2022 - 2023

Orta Asya Tarihi (Eskiçağ-Ortaçağ), Lisans, 2022 - 2023

Selçuklu ve Anadolu Selçuklu Tarihi, Lisans, 2022 - 2023

Selçuklu Medeniyeti Tarihi, Lisans, 2020 - 2021

Yönetilen Tezler

Tezcan M., Moğol İmparatorluğu'nda barut: Tedariki, kullanımı ve Avrasya halklarına tesirleri, Yüksek Lisans, A.YASİN(Öğrenci), 2023

Tezcan M., Orta Asya'da Nestûrî Türklere ait mezar taşları ve kitabeler (XIII. ve XIV. yüzyıllar), Yüksek Lisans, A.ARSLAN(Öğrenci), 2023

TEZCAN M., Orta Çağ'da Tohâristan bölgesinde Halaçlar, Yüksek Lisans, H.Bayburtluoğlu(Öğrenci), 2019

TEZCAN M., Hellenistik ve Roma Dönemleri'nde Pontos (MÖ IV. yy - MS III. yy.), Doktora, O.EMİR(Öğrenci), 2014

TEZCAN M., XI. yüzyılda Anadolu'da Norman şeflerinin faaliyetleri, Yüksek Lisans, Z.İNAN(Öğrenci), 2010

TEZCAN M., Osmanlı hâkimiyeti öncesi ve sırasında Makâmât-ı Mübâreke meselesi, Yüksek Lisans, G.ÖZEN(Öğrenci), 2009

TEZCAN M., Müferricü'l-kurub fi Ahbârî benî Eyyûb Asru evlâdı Selahaddîn ve ehîhi El-Melikü'l-Âdil, Yüksek Lisans, H.ÇAKIROĞLU(Öğrenci), 2008

TEZCAN M., 18. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı-Fas ilişkileri: Seyyid İsmail ve Ahmed Azmi Efendilerin Fas elçilikleri (1785-1788), Yüksek Lisans, N.KARAÇAY(Öğrenci), 2004

TEZCAN M., Ahmed Rasim'in tarih anlayışı, Yüksek Lisans, S.BALCI(Öğrenci), 2003

- I. **In which group do the Orkhon Inscriptions belong from a diplomatic point of view ?**
TEZCAN M.
Chronica, cilt.18, ss.262-270, 2019 (Hakemli Dergi)
- II. **HALAÇLARIN MENŞEİ**
TEZCAN M.
Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, cilt.8, sa.1, ss.632-654, 2019 (Hakemli Dergi)
- III. **İpek Yolu'nun İran Güzergâhı ve İpek Yolu Ticaretine İran Engellemesi**
TEZCAN M.
Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi (TEKE), cilt.3, sa.1, ss.96-123, 2014 (Hakemli Dergi)
- IV. **Turkmenia'xxda Hüküm Süren Önemli Bir Kabile Olarak Sakaların (A)Parni Boyu ve Bunun, İran'xxın Kuzey-Doğu Bölgesi Horasan'xxdaki Apar Bölgesi İle Alâkası**
TEZCAN M.
CEDRUS The Journal of MCRI, cilt.2, ss.55-73, 2014 (Hakemli Dergi)
- V. **The Parlant Coins of the Cities of Asia Minor in the Archaic and Classical Period**
AKDOĞAR AKBULUT H. T., TEZCAN M.
Journal of Signum, cilt.1, sa.1, ss.28-42, 2013 (Hakemli Dergi)
- VI. **Eastern Trade during the Hellenic and Roman Periods and the Struggle for East-West Trade in the Caucasus**
TEZCAN M.
The Caucasus and Globalization, Journal of Social, Polirtical and Economic Studies, cilt.6, sa.4, ss.125-139, 2012 (Hakemsiz Dergi)
- VII. **Yabgu Ünvanı ve Kullanımı (Kuşanlardan İlk Müslüman Türk Devletlerine Kadar)**
TEZCAN M.
Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, cilt.48, ss.305-346, 2012 (Hakemli Dergi)
- VIII. **Bâb al-Sûls (Sül-Gates) in Caucasia and Turkestan, Their Roles in Medieval Caucasian and Turkestan Studies, and the Sül Turks**
TEZCAN M.
International Journal of Central Asian Studies, cilt.16, ss.121-146, 2012 (Hakemli Dergi)
- IX. **Türk-Moğol Hâkimiyeti Döneminde Karadeniz'de Ticaret**
TEZCAN M.
TARİH İNCELEMELERİ DERGİSİ, cilt.24, sa.1, ss.151-194, 2009 (Hakemli Dergi)
- X. **Some Reasons of Displaces of The Nomadic Tribes in Eurasia And Example of the Black Death In Caffa 1346**
TEZCAN M.
Turkish Studies, cilt.3, sa.4, ss.772-787, 2008 (Hakemli Dergi)
- XI. **Akhunlar ve Eftalitler**
Tezcan M.
Hindistan Türk Tarihi Araştırmaları, cilt.1, sa.2, ss.1-56, 2007 (Hakemsiz Dergi)
- XII. **Eski İranlılarda Xvarena Anlayışı ve Bunun Türklerdeki Kut ile Münasebeti**
TEZCAN M.
TARİH İNCELEMELERİ DERGİSİ, cilt.22, sa.2, ss.167-193, 2007 (Hakemli Dergi)
- XIII. **Kuzey Hindistan Geçitleri –I-**
Tezcan M.
Hindistan Türk Tarihi Araştırmaları, cilt.1, sa.1, ss.141-160, 2001 (Hakemli Dergi)

Kitaplar

- I. **The Name Saliba in Nestorian Turkic Epitaphs in Kyrgyzstan and its Direct Relationship to the Word Çälâbî in Anatolian Turkish**
Tezcan M.

Silk Road Traces: Studies on Syriac Christianity in China and Central Asia, Li Tang, Dietmar W. Winkler, Editör, LIT Verlag, Vienna, ss.281-296, 2022

- II. **“Nestorian” Christianity among the Hephthalites or the White Huns**
TEZCAN M.
Artifact, Text, Context: Studies on Syriac Christianity in China and Central Asia, Tang, Li; Winkler, Dietmar W., Editör, Lit Verlag, Wien, Wien, ss.195-212, 2020
- III. **Nekotorie razmišljeniya o Proishojdenii Eftalitov**
TEZCAN M.
Voprosi Etnogeneza i Etničeskoy İstorii Narodov Sredney Azii. Vıp.2. Drevnost'. Srednie Veka. Novoe Vremya, Şamsiddin Kamoliddin, Editör, LAP LAMBERT Academic Publishing RU, ss.83-98, 2017
- IV. **On Christianity among Central Asian and Syr Daryan Oghuz and their Possible Nestorian Connections**
TEZCAN M.
Winds of Jingjiao. Studies on Syriac Christianity in China and Central Asia, Li Tang Dietmar W. Winckler, Editör, Lit Verlag GmbH Co. KG Wien, ss.221-241, 2016
- V. **Eftalitlerde Polyandry Geleneği ve Onların Türklükle İlişkileri Hakkında**
TEZCAN M.
XVI. Türk Tarih Kongresi. Kongreye Sunulan Bildiriler, 2. Cilt: Orta Asya ve Kafkasya Tarihi, -, Editör, Türk Tarih Kurumu Basımevi: Ankara, Ankara, ss.159-198, 2015
- VI. **Aristocratic Women and their relationships to Nestorianism in the 13th Century Chingizid Empire**
TEZCAN M., Bayındır A.
From the Oxus River to the Chinese Shores. Studies on East Syriac Christianity in China and Central Asia, Li Tang Dietmar W. Winckler, Editör, Lit Verlag GmbH Co.KG Wien, ss.297-314, 2013
- VII. **Type Parlant Coins of the Cities of Asia Minor in the Archaic and Classical Periods**
TEZCAN M., AKDOĞAR AKBULUT H. T.
re:marks, Journal of Signum, Oliver Timken Perrin, Sergey A Yatsenko, Joam Evans Pim, Editör, Createspace Independent Publishing Platform, ss.28-42, 2013
- VIII. **Bāb al-Sūls (Sūl-Gates) in Caucasia and Turkestan and their Roles in Early Medieval Eurasian History**
TEZCAN M.
Oçerki Srednevekovoy Arheologii Kavkaza. K 85-letiyu so dnya rojdeniya V. A. Kuznetsova. Sbornik Statey, V. İ. Kozenkova (otv. red.), Editör, İnstitut arheologii RAN, Moskva, ss.182-196, 2013
- IX. **Klasik ve Ortaçağ Dönemlerinde Karadeniz ve Kafkasya**
Tezcan M.
Serander Yayınları, Trabzon, 2012
- X. **Tigranakerta ile Silvan / Mayperkat'ın Birleştirilmesi ve Silvan'ın Durumu Hakkında**
TEZCAN M.
Prof. Dr. Enver Konukçu Armağanı: “Tarih Uđrunda Bir Ömür”, İbrahim Ethem ATNUR, Editör, Berikan Yayınevi, Ankara, ss.203-220, 2012
- XI. **Tamgas among the Turks in the Middle Ages: Their Role as Legal Signs, and Some Related Terms**
TEZCAN M.
Traditional Marking Systems A Preliminary Survey, Joám Evans Pim, Sergey A. Yatsenko, Oliver T. Perrin, Editör, Dankling Books, London, ss.371-392, 2010
- XII. **‘Tamga’ – Gosudarstvennyy simvol i Poşlina v Zolotoy Orde i Naslednih Hanstvah**
TEZCAN M.
Srednevekovie Tyurksko-Tatarskie Gosudarstva, vıpusk 2, R. S. Hakimov, İ. K. Zagidullin, B. R. Rahimzyanov, Editör, İzdatel'xxstvo “İhlas”, Kazan, ss.70-81, 2010
- XIII. **Az Azsiai Hunok Es A Kinai Han-Dinasztia Közötti Kapcsolat**
TEZCAN M.
A Hunok Öröksege, Maracz Laszlo Obrusanszky Borbala, Editör, HUN-IDEA KIADÓ, Budapest, ss.55-82, 2009
- XIV. **Eski Türk / Hun – Çin'de Hediyeleşme ve Çin'de Haraç Sistemi**
Tezcan M.

”, Kültür Tarihimizde Çeyiz, E. Gürsoy-Naskali, A. Koç, Editör, Picus, İstanbul, ss.15-34, 2007

- XV. **XI. Yüzyılın İlk Yarısında Ermenilerin Doğu Roma İmparatorluğu Tarafından Orta Anadolu Bölgesine Göçürülmeleri**
TEZCAN M.
Omeljan Pritsak Armağanı. A Tribute to Omeljan Pritsak, Mehmet Alparı, Yüzel Öztürk, Editör, Sakarya Üniversitesi, Sakarya, ss.419-450, 2007
- XVI. **Kuşanlar ve Eftalitler Döneminde Doğu Türkistan'da Budist Sanat ve Tercüme Faaliyetleri**
TEZCAN M.
Sanatta Anadolu-Asya İlişkileri. Prof. Dr. Beyhan KARAMAĞARALI'ya Armağan, Turgay Yazar, Editör, Hacettepe Üniversitesi Yayinevi, Ankara, ss.473-499, 2006
- XVII. **The Ethnonym Apar in the Turkish Inscriptions of the 8th Century and Armenian Manuscripts**
TEZCAN M.
Ērān ud Anērān, Ērān ud Anērān. Studies presented to Boris Il'ič Maršak on the Occasion of His 70th Birthday, Matteo Comparesi – Paola Raffetta – Gianroberto Scarcia, Editör, Libreria Editrice Cafoscarina, Venezia, ss.603-615, 2006
- XVIII. **Eski Türklerde Budizm Örneğine Göre Din-Devlet İlişkileri (IV.-V. Yüzyıllarda Kuzey Çin'deki "Yabancılar")**
Tezcan M.
XIV. Türk Tarih Kongresi, Ankara: 9-13 Eylül 2002. Kongreye Sunulan Bildiriler, A. Koç, Editör, Türk Tarih Kurumu, Ankara, ss.115-174, 2005
- XIX. **Kuşanların Menşei**
Tezcan M.
Türkler, Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca, Editör, Yeni Türkiye, Ankara, ss.789-814, 2002
- XX. **Çinlilerin Hun'ları Yıkma için Uyguladıkları Temel Stratejiler: I-i chih-i / I-i-fa-i ve Beş Tuzak**
Tezcan M.
Türkler, Salim Koca, Kemal Çiçek, Hasan Celal Güzel, Editör, Yeni Türkiye, Ankara, ss.729-742, 2002

Hakemli Bilimsel Toplantılarda Yayımlanmış Bildiriler

- I. **Baycu Noyan'ın Anadolu'daki Faaliyetleri**
Karaaslan Y. Z., Tezcan M.
Uluslararası Erzincan Tarihi Sempozyumu, Erzincan, Türkiye, 26 - 28 Eylül 2019, cilt.1, ss.292-313
- II. **On the Personal or Clerical Name Şaliba / Şliba / Çaliba in Nestorian Turkic Epitaphs in Kirgizia and its Directly Relationship to the Word Čälābī in Anatolian Turkish**
Tezcan M.
6th Salzburg International Conference on Syriac Christianity in China and Central Asia, Almatı, Kazakistan, 20 - 27 Haziran 2019
- III. **1847-1852 Türk -İran Sınır Komisyonu Rusya Temsilcisi Albay E. İ. Çirikov'un Erzurum ile İlgili Kayıtları**
TEZCAN M.
Osmanlı Hâkimiyetinin 500. ve Kurtuluşun 100. Yılında Uluslararası Erzurum Sempozyumu, Bildiriler, Erzurum, Türkiye, 12 - 13 Mart 2018, ss.104-117
- IV. **Danışmend Ahmed Gazi'nin Menşei Hakkındaki İki yer Adı (Persarmenia ve Tētālk) Hakkında**
TEZCAN M.
Gaziosmanpaşa Üniversitesi Danışmendliler Sempozyumu (12-13 Kasım 2015) Tokat, Tokat, Türkiye, 12 - 13 Kasım 2015, ss.133-147
- V. **Kırım-Bahçeşaray'daki Zincirli Medrese ile Türkiye'deki Zincirli medreselerin bir mukayesesi hakkında**
TEZCAN M.
Sbornik Materialov Mejdunarodnoy naučno-praktičeskoj konferentsii İslamskoe obrozovanie v Kırımı: istoričeskie

vehi i puti vozrojdeniya, posvyaşçennoy 515-letiyu Zımdjırlı medrese I pamyati ego osnovatelya Mengli Geray hana, 10-12 oktyabrya 2015 g., g. Yalta, Simferopol, Ukrayna, 10 - 12 Ekim 2015, ss.43-96

- VI. **On Christianity among Central Asian and Syr Daryan Oghuz and their Possible Nestorian Connections**
TEZCAN M.
Winds of Jingjiao. Studies on Syriac Chrtianity in China and Central Asia, Zürich, İsviçre, 8 - 11 Haziran 2013, ss.221-241
- VII. **Halaç Türkleri ve Halaçlar Üzerine Yeni Çalışmalar**
TEZCAN M.
XI. Milli Türkoloji Kongresi Bildirileri, 11-13 Kasım 2014, İstanbul, Türkiye, 11 - 13 Kasım 2014, cilt.2, ss.331-361
- VIII. **Kuzey Hindistan ve Türkistan Bölgesinde Eftalitlerde Polyandry Geleneği ve Onların Türklükle İlişkileri Hakkında**
TEZCAN M.
XVI. Türk Tarih Kongresi Ankara: 20-24 Eylül 2010. Kongreye Sunulan Bildiriler, 2. Cilt. Orta Asya ve Kafkasya Tarihi, 20 - 24 Eylül 2010, ss.159-197
- IX. **Tanca'lı Seyyah İbn Battûta'nın Kırım Seyahati Hakkında (Çan ve Ezan Sesleri Arasında Kefe)**
TEZCAN M.
Sbornik Materialov Mejdunarodnoy nauçno-praktičeskoj konferentsii "Aktual'nye problemi izuçeniya i sohraneniya naslediya Krıma", posvyaşçennoy 700-letiyu meçeti hana Uzbeka (g. Starıy Krım), 14-18 oktyabrya 2014 goda, 14 - 18 Ekim 2014, ss.142-159
- X. **Aristocratic Women and their relationships to Nestorianism in the 13th Century Chingizid Empire**
TEZCAN M., Bayındır A.
From the Oxus River to the Chinese Shores. Studies on East Syriac Christianity in China and Central Asia, Zürich, İsviçre, 4 - 09 Haziran 2009, ss.297-314
- XI. **Orhon Harflerinin Muhtemel En Eski Şekilleri Olarak Kuzey Hindistan Bölgesi'nde Saka/Kuşan Dönemi Yazıları**
TEZCAN M.
III. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu, Ankara, Türkiye, 26 - 29 Mayıs 2010, cilt.2, ss.799-818
- XII. **Selçuklu Fethi Öncesi II. Basileios'un Iberia Seferleri (1021-22) Sırasında Trabzon'daki İkâmeti ve Bu Seferlerin Türk Fetihlerine Tesirleri**
TEZCAN M.
Uluslararası Trabzon ve Çevresi Kültür ve Tarih Sempozyumu, Trabzon, Türkiye, 16 - 18 Mayıs 2006, cilt.1, ss.83-100
- XIII. **Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de İslamiyetten Önceki Türk Tarihi ve Medeniyetinin Yazımında Kaynakların ve Bilgilerin Kullanılması Üzerine**
TEZCAN M.
Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Tarihçilik ve Tarih Yayıncılığı Sempozyumu, Ankara, Türkiye, 18 - 20 Mart 2010, ss.75-88
- XIV. **V. - VI. Yüzyıl Ermeni Kaynaklarının Hun ve Eftalit Tarihi Bakımından Önemi**
TEZCAN M.
XV. Türk Tarih Kongresi Orta Asya-Kafkasya Tarihi, Ankara, Türkiye, 11 - 15 Eylül 2006, cilt.2, ss.273-284
- XV. **Eskiçağda Roma İmparatorluğu'nun Karadeniz Bölgesi Vasıtasıyla Hindistan ve Çin İle Ticareti**
TEZCAN M.
Karadeniz Tarihi Sempozyumu, Trabzon, Türkiye, 25 - 26 Mayıs 2005, cilt.1, ss.3-36
- XVI. **Eski Türklerde Budizm Örneğine Göre Din-Devlet İlişkileri (IV-V. Yüzyıllarda Kuzey Çin'deki 'Yabancılar')**
TEZCAN M.
XIV. Türk Tarih Kongresi, Ankara: 9-13 Eylül 2002. Kongreye Sunulan Bildiriler, Ankara, Türkiye, 9 - 13 Eylül 2002, cilt.1, ss.113-174
- XVII. **The Iranian-Georgian Branch of the Silk Road in I-IV Centuries**
TEZCAN M.
1st International Silk Road Symposium, 25 - 27 June 2003 Tbilisi / Georgia, İzmir, Türkiye, 25 - 27 Haziran 2003,

ss.208-217

XVIII. **İpek Yolu ve XIV. Yüzyıla kadar İpek Yolu ticaretinde Trabzon'un Yeri**

TEZCAN M.

Trabzon ve Çevresi Uluslararası Tarih-Dil-Edebiyat Sempozyumu, Trabzon, Türkiye, 3 - 05 Mayıs 2001

Metrikler

Yayın: 51

Akademi Dışı Deneyim

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Doç. Dr.

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Yard. Doç.

Atatürk Üniversitesi, Arş. Gör.